

LPR: cesta k moci

Paweł Chruszcz o nástupu úspěšné politické strany

Liga polských rodin (LPR) je polským politickým uskupením, navazujícím na myšlenky předválečného národně-demokratického tábora a jeho nejvýznamnějšího představitele, polského státníka Romana Dmowského. LPR vznikla v roce 2001 na vlně společenské nespokojenosti se společensko-hospodářskou situací a rozdělením polské politické scény na základě dohod komunistů a opozice na levici a pravici. Čas prověřat polský sejm – řekl tehdy lídr LPR Roman Giertych.

Konec druhé světové války v roce 1945, přes osvobození od německého útočníka, neznamenal pro Polsko obrození ve smyslu svobody státu. Podobně jako ve většině států střední a východní Evropy také zde zavládl tzv. pojaltský politický řád, v němž vládu přejali komunisté, instalovaní za pomoci sovětských vojsk. Většina předválečných politických sil, vyhlazených represivním aparátem, přešla do hluboké opozice a časem byla zlikvidována. Soudy odsuzovaly politické aktivisty do vězení a dokonce i k trestům smrti. V Polsku na dlouhá léta nastal politický monopol nejprve Polské dělnické strany a později Polské sjednocené dělnické strany (PZPR). Společenskými výbuchy, majícími za úkol jeho svržení, byly dělnické stávkami v letech 1970, 1976 a později v roce 1980.

Právě tehdy v roce 1980 vznikla v Polsku v tehdejší Evropě největší organizace nezávislá na komunistické vládě – odbory Solidarity. Ale přes velkou společenskou angažovanost ji oficiální vláda zakázala. V roce 1989, když společenské změny v Evropě ukazovaly na nevyhnutelný pád „železné opony“, dělící starý kontinent, komunisté z PZPR zasedli k rozmlouvám s opozicí, konkrétně s liberálními elitami Solidarity. V červnu 1989 se konaly první demokratické volby poválečného Polska. Bohužel, přes určitý pokrok v demokratických přeměnách se v průběhu let pozvolnými kroky začali k moci vracet komunisté. Příslušníci komunistické elity se podobně jako v České republice začali vracet do sejmů, vlády, místních samospráv a do prezidentského úřadu. Polsko právě před desetiletím nedílně ovládly komunisticko-liberální elity.

Právě na vlně nespokojenosti s vládními strukturami a

nedostatkem reálné nápravy života vznikla 5. května 2001 na polské politické scéně nová politická formace – Liga polských rodin (LPR). Tato strana se od samého začátku stala platformou široce chápaných národních a vlasteneckých sil, které nesou pro všechny Poláky naději na změnu polské politiky, úplně odlišné od rozhodnutí tzv. „kulatého stolu“, který je symbolem dohody komunistů a liberálních elit Solidarity, když se politická a hospodářská moc v Polsku koncentrovala střídavě v rukách tzv. „pravice“ nebo tzv. „levice“ – což zapříčiňovalo neustálé zhoršování stavu státu. Tváří v tvář takové situaci na politické scéně se Liga polských rodin jeví jako příklad moderního uskupení, které v základech své činnosti přichází s novým programem naproti očekáváním milionů Poláků – lidí, kteří neakceptují současný politický a hospodářský stav polského státu.

Základem budoucí dohody a vzniku Ligy polských rodin byl Sjednocující kongres Národní strany (SN) a Národně-demokratické strany 19. prosince 1999. Šlo o dohodu dvou politických sil, navazujících ve své ideologii na předválečné dědictví národní demokracie, nemající šanci po roce 1945 fungovat. Vzniku samotné LPR předcházely volby do místních samospráv ve Varšavě v roce 2000, ve kterých Varšavská rodina, vzešlá z dohody Národní strany, Celopolské mládeže (MW), Polského porozumění (jediného tehdejšího parlamentního klubu, který zůstal v opozici vůči parlamentním elitám), získala podporu 6,8 % voličů. Šlo o jedno ze čtyř uskupení, kterým se povedlo získat mandát radního. Další událost na cestě ke vzniku LPR se váže k založení Ligy rodin ve Varšavě 4. února 2001. Konečně 5. května 2001 vznikla Liga polských rodin.

Přestože v počátečních předvolebních průzkumech podpora LPR dosahovala necelé procento, v parlamentních volbách ze září 2001 hlasoval pro kandidáty Ligy polských rodin více než milion Poláků (7,87 %). Tím pádem LPR vyslala do sejmů 38 poslanců. Pro politické oponenty to bylo nemalé překvapení, které znamenalo průlom existujícího politického systému v Polsku. Od počátku své činnosti v sejmě byl prvořadým cílem LPR všestranný rozvoj polského národa, opřený o autoritu spravedlivé, samostatné a silné národní vlády. Jde tu především o nápravu eticko-morální úrovně Národa, zachování územní neporušitelnosti státu, řízení demografického rozvoje s nárůstem blahobytu nebo zásadní přebudování struktur státu přes mj. návrat hlavní úlohy výuce, kultury a výchovy.

Výrazem podpory tezí hlášených lidry LPR byly volby do samospráv v říjnu 2002, v nichž LPR zvýšila svůj kurz, když se stala druhou politickou silou v Polsku při zisku 14,29 % – což znamenalo zisk 92 mandátů v místních shromážděních po celé zemi.

V roce 2003 se konalo referendum o vstupu Polska do Evropské unie. Liga se jako jediné politické uskupení rozhodně postavila proti zapojení Polska do unijních struktur. Čtyři miliony Poláků se tehdy v referendu rozhodly, že integraci nepodpoří.

Ve volbách do Evropského parlamentu 19. června 2004 LPR získala druhý nejlepší výsledek v zemi, když obdržela více než patnáctiprocentní podporu a poslala do Evropského parlamentu 10 poslanců.

Současnou výzvou pro tuto národně-demokratickou formaci jsou na letošní rok plánované volby parlamentní a prezidentské a referendum v záležitosti Evropské ústavy. Poslední průzkumy ukazují na stabilní podporu kolem 13–15 procent.

K nepochybnému politickému úspěchu LPR se sešlo několik činitelů. K těm nejdůležitějším patří: novost a výraznost politického programu strany, jasné a pádné vyjádření proti vstupu Polska do Evropské unie, nezkompromitovaná minulost činovníků LPR, rozčarování společnosti dosavadními vládními elitami kvůli aférám a nedostatečné nápravě hospodářské situace, silné vedení udržující jednotu organizace. □

Paweł Chruszcz působí v mediálním odboru Ligy polských rodin

Nový projekt Národní myšlenky!

Národní myšlenka nyní přichystala nový projekt: vydavatelství knih, které byste jinak sháněli v knihkupectvích jen těžko. Budeme se orientovat především na oblast národovectví a konzervatismu, budeme věnovat největší pozornost pracím vysokoškolských, které by jinak zůstaly navždy založeny na jejich fakultách.

V této souvislosti rozšiřujeme nabídku věcí, které si mohou čtenáři našeho časopisu zakoupit. Výtěžek z prodeje půjde na financování nového projektu.

CD 8 let Národní myšlenky – 16 čísel časopisu z let 1994–2001, kdy vycházel nepravidelně. Dnes už nejsou ve své původní papírové podobě dosažitelná. Soubory na datovém CD jsou ve formátu *.pdf. **Cena 99 Kč.**

MC Den s Národní myšlenkou – záznam velké přednáškové akce, která proběhla 17. 11. 2004 v Praze. Na magnetofonové kazetě naleznete přednášky M. Špinky o historii Národní myšlenky, V. Podrackého o boji konzervatismu s liberalismem, J. Hojera o prosazování národovectví v dnešní Evropě a J. Malouška o prolínání kultury a politiky. Nahrávku uzavírá živá nahrávka písničkáře Tomáše Hameta. **Cena 59 Kč.**

Knihka Návrat k domovu od V. Podrackého, manifest tradicionalismu, který nám dává návod, jak bránit své domovy. Nezbytná příručka každého konzervativce a stoupence tradičních hodnot. **Za zvýhodněnou cenu 79 Kč jen u nás.**

Poštovné a balné 17 Kč bude připočítáno. Objednávejte na adresách uvedených v tiráži časopisu na straně 2.